

den høitærede Justitsminister vilde erklære, at det ikke er Meningen med Forelæggelsen af disse Udkast, at de skulle betragtes — om jeg maa bruge dette Udtryk — som en à Conto Betaling, hvormed vi indtil videre maa nøies, og som en Løshjælp fra de Krav, som vi have paa den store Reform. Jeg har den Tillid til Proceskommissionen, at det ikke er dens Mening saaledes hvert Aar — det ene Aar efter det andet — at give os Noget til at slukke vor Løst paa, og at det ikke er Meningen, at den derved vil købe sig Ret til at hvile paa sine Gjæringer, og saa tilsidt, naar vi komme til Spørgsmaalet om den store Reform, vende os Ryggen og sige: nu have I nok, nu faae I ikke Mere. Da jeg altsaa har denne Tillid til den høitærede Minister og til Proceskommissionen, finder jeg mig ikke foranlediget til at modsætte mig disse Lovudkast, eller at tilraade det ærede Thing at modsætte sig deres Gjennemførelse her, idet jeg dog skal tillade mig i saa Henseende at forbeholde mig min Stilling, efterat have hørt de Udtalelser, hvortil den høitærede Justitsminister muligvis maatte finde sig foranlediget.

Jeg skal ikke gaa videre ind paa Lovudkastets Enkeltheder. Jeg skal blot med Hensyn til Udpantning bemærke, at det ikke forekommer mig tilstrækkelig motiveret at berøpe Tjenestetyndet den Ret, som det nu har til under visse Forudsætninger at gjøre Udpantning. For saa vidt man med det ærede Medlem for Sorø (Alberti) vil sige, at Udpantningsret ikke bør gives til almindelige kontraktmæssige Fordringer, og til saadanne høre utvivlsomt Lyendets Ret lige over for Husbonden, skal jeg bemærke, at Udkastet udenfor de Tilfælde, som det ærede Medlem nævnte, og saa i § 1 Nr. 10 har forskjellige andre Tilfælde, hvor der kan gjøres Udpantning for rent private Retfordringer. Ifølge § 1 Nr. 9 har Norddrottens i Overensstemmelse med, hvad der hidtil har været Tilfældet, Udpantningsret for Fæstegift af Huse paa Landet. Jeg tvivler meget paa, at det ærede Medlem for Sorø vil være villigt til at slaa en Streg over Norddrottens Ret til at betinge sig Udpantningsret for Fæstegift af Husmænd; men naar man dog ikke vil gjennemføre Principet, saa ser jeg ikke, hvorfor man af Hensyn til Principet skal stille sig saa særlig hårdt lige overfor Lyendet og berøve det en Ret, som det hidtil har havt. Jeg samstemmer fuldstændig med den høitærede Justitsminister i det Valg, som han har gjort med Hensyn til det i Kommissionen omstridte Spørgsmaal, hvorvidt Appel skulde kunne bevirke, at den Auktion, som muligvis kunde være afholdt over det Udlagte, skulde kunne omstødes. Det forekommer mig, at en Omstødning af en Auktion, navnlig over Løsovereffekter, der foredes til forskjellige Sider, er en ren Uting og aldeles upraktisk; det vil ikke være muligt efter en saadan Auktion at søge de mange Koster tilbage fra de forskjellige

Sider. — Med Hensyn til § 13 vil jeg blot tillade mig den Bemærkning, at det vist er et uheldigt Udtryk, naar der staar: „naar Forsaldtiden er indtraadt, enten paa Grund af Opsigelse eller fordi det Tidspunkt, der i Pantebrevet er fastsat som Betalingsstermin, er kommet, eller forsaavidt saadan Følge udtrykkelig er betinget i Pantebrevet, paa Grund af Udeblivelse med Rent“. Der er jo overhovedet paa flere Punkter en Forskjel imellem den Ret, man vil tillægge Pantthaveren ifølge denne Paragraf, og den Ret, der nu tilkommer Kreditforeningerne, dog ikke saa meget i den Retning, som det ærede Medlem for Sorø fremhævede, idet jeg tror, at han oversaa, at man heller ikke lige overfor Kreditforeningerne kan appellere Udlægsforetninger. Der staar udtrykkelig i Loven af 20de Juni 1850 § 2, at det Udlæg og den Auktion, som en Kreditforening har ladet foretage, ikke kan være Gjenstand for Appel, men at Bedkommende maa søge sin Erstatning ved Spøgsmaal i 1ste Instants. Altsaa i saa Henseende ere Kreditforeninger ikke ringere stillede end den Pantthaver, der i Pantebrevet har betinget sig, at der ikke skal finde Appel Sted; men efter § 13 bliver Pantthaveren i alle Henseender betydelig ringere stillet end en Kreditforening, idet det nemlig ikke tillades ham at gjøre Eksekution i alle de Tilfælde, hvori Fordringen er forfalden, hvilket er tilladt en Kreditforening ved den Bestemmelse, jeg nævnte. Ifølge denne kan en Kreditforening, naar Fordringen er forfalden, gjøre Eksekution; men i Følge § 13 fordres der, at en Fordring skal være forfalden paa en vis bestemt Maade, nemlig enten paa Grund af Opsigelse, eller fordi det Tidspunkt, som i Pantebrevet er fastsat som Betalingsstermin, er kommet, eller — naar dette er betinget — paa Grund af Udeblivelse af Renten. Pantebrevet kan nemlig ogsaa være forfaldet af andre Grunde; der kan saaledes være den Omstændighed tilstede, at Debitor ikke opfylder sin Forpligtelse til at vedligeholde Pantet, og netop i saadanne Tilfælde kan det være af Vigtighed for Kreditor hurtig at sætte Debitor fra Besiddelsen og komme til at raade over Pantet. Forsaavidt man her maatte henvise til, at Kreditor er berettiget til at tage Pantet til Brugelighed, maa jeg gjøre opmærksom paa, at i saadanne Tilfælde, hvor der kan være Tale om, at Pantet ikke er holdt i god Stand med Hensyn til Reparationer og deslige, er det meget ofte en betænkelig Ting for Pantthaveren at besætte sig med en saadan Eiendom og strax indlade sig paa Reparationer, idet han bagefter meget let kan komme i Ubehagelighed, derved at Debitor mener, at han er gaaet for vidt med Hensyn til Udgifter i saa Henseende. Jeg nævner dette for at henlede det eventuelle Udvalgs Opmærksomhed paa, at der i saa Henseende muligvis er en Uklarhed tilstede. I Ørigt skal jeg, som jeg begyndte med at erklære, anerkende, at, naar der overhovedet er Anledning